

ФИЛУМ

ФИЛУМ

**УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
ФИЛОЛОШКО-УМЕТНИЧКИ ФАКУЛТЕТ**

**ПРОГРАМ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА
ФАКУЛТЕТА 2016-2020**

Крагујевац, јун 2016. године

ОПШТИ ОСВРТ

У складу са Чланом 121. Статута Филолошко-уметничког факултета Универзитета у Крагујевцу (у даљем тексту: Факултет), Факултет обавља научноистраживачку и издавачку делатност, и друге послове којима се комерцијализују резултати научног и истраживачког рада.

У складу са Чланом 123. Статута Факултета, научноистраживачки рад на Факултету организује се и изводи по плану и програму који утврђује Веће Факултета.

План научноистраживачког рада израђује се најмање једном годишње, и усваја на Већу факултета у првом месецу године на коју се односи. План научноистраживачког рада израђује се у складу са Програмом научноистраживачког рада и индивидуалним плановима наставника и истраживача.

Програм научноистраживачког рада Факултета израђује се у складу са:

- Законом о научноистраживачкој делатности
- Законом о високом образовању
- Стратегијом научног и технолошког развоја Републике Србије
- Релевантним актима и прописима Универзитета у Крагујевцу
- Статутом Факултета
- Финансијским планом Факултета и расположивим материјалним ресурсима
- Истраживачким капацитетима Факултета
- Извештајима о научноистраживачком раду Факултета
- Извештајима о самовредновању Факултета
- Извештајима о спољњој провери квалитета Факултета

ПРИОРИТЕТИ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА У ПЕРИОДУ 2016-2020

У складу са наведеним законима и документима, Факултет ће пре свега настојати да својим научноистраживачким радом афирмише темељне вредности хуманитета, филологије и науке о уметностима у савременом (српском) друштву, те да на тај начин промовише позицију хуманистичких наука у српском друштву као стожера националног језика, културе, идентитета и савести.

У оквирима тог одређења, као и у складу са горе наведеним законима и документима, Факултет је као приоритет програма научноистраживачког рада Факултета за период 2016-2020 идентификовао **подстицање изврности** научноистраживачког рада Факултета.

У истом периоду Факултет ће настојати да институционално подстиче и **релевантност** научноистраживачког рада, као и **интернационализацију** научноистраживачког рада Факултета, које види као посебно значајне инструменте постизања примарног циља – изврности.

У истом периоду, Факултет ће наставити да води рачуна о подизању и усавршавању научноистраживачког подмлатка, што је приоритет који се дефинише посебним документом: Програм развоја научноистраживачког подмлатка факултета. Овај Програм усваја Веће Факултета најмање једном у четири године и његов део су: имена последипломаца, области научноистраживачког рада, фазе израде теза, време уписа последипломских студија, менторе и њихове афилијације, радове последипломаца објављене у релевантном периоду категорисане према критеријумима Министарства, монографије (домаће и стране) и планове последипломаца за наредне 4 године.

ИЗВРСНОСТ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА

У сврху подстицања изврности, Факултет ће у наредном периоду радити на пружању подршке:

- научноистраживачким пројектима
- учешћу истраживача на научним пројектима
- научном издаваштву Факултета
- организацији научних скупова и округлих столова
- учешћу истраживача на научним скуповима националног и међународног значаја
- публикавању истраживача Факултета у часописима
- публикавању истраживача Факултета у часописима међународног значаја
- повећању доступности релевантне опреме и литературе

На плану научноистраживачких пројеката, циљеви Факултета су да у периоду 2016-2020 учествује у новом пројектном циклусу Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије са истим или већим бројем пројектних предлога у односу на претходни циклус.

У овом периоду, Факултет планира реализацију више пројекта заједнички финансираних од стране Министарства културе Републике Србије и Факултета.

Факултет планира да у овом периоду оствари учешће на међународним научним пројектима, попут пројекта у оквиру програма Хоризонт2020, пре свега као партнерска институција, с обзиром на ограничен број тема из релевантних области, као и с обзиром на мале индикативне буџете таквих позива.

Факултет планира да повећа учешће запослених у пројектима Факултета и других националних и међународних институција. Како показују анализе вршене у процесу самовредновања, извештаји о научноистраживачком раду Факултета и екстерна провера квалитета, једна трећина запослених ангажована је на пројектима. Међутим, међу запосленима на Факултету готово половина наставника се бави уметничким, а не научним радом, тако да заправо учешће истраживача Факултета на пројектима износи око 50 процената. Факултет сматра да је тај проценат задовољавајући, али да га је пожељно повећати у наредном периоду.

Факултет планира формално-организационо унапређење рада Центра за издавачку и информатичку делатност Факултета, нарочито у смислу доступности и комерцијализације научног издаваштва Факултета, као и у погледу технолошког унапређења доступности електронских облика научног издаваштва Факултета, што би требало да води унапређењу мерљивих показатеља квалитета.

Факултет планира да настави финансијску подршку организацији научних скупова и столова, из сопствених средстава, али и конкурисањем за средства по позивима Министарства просвете, науке и технолошког развоја, као и евентуалним укључивањем финансијске подршке привреде.

Осим што планира наставак финансијске подршке учешћу истраживача Факултета на научним скуповима у земљи и иностранству, Факултет наставља да примењује одлуке о обавезности периодичног публикавања у издањима Факултета и обавезности учешћа у процесима рецензирања.

С обзиром на видљиве резултате и уочене трендове, наставак финансијске подршке публикавању у часописима међународног значаја биће додатно усмерен ка објављивању радова са само једним аутором или мањим бројем коаутора.

Инструменти остварења циљева:

- пуно конституисање канцеларије за пројекте, са циљем пружања релевантних информација о позивима, као и помоћи у пријављивању и администрирању пројеката
- успостављање препорученог процента заступљености истраживача Факултета у пројектима које Факултет координира и суфинансира (најмање 50 процената)
- успостављање формалних оквира за формирање научноистраживачких центара
- прелазак на транспарентније, електронске системе уређивања часописа и зборника радова
- пријављивање часописа у признате индексне базе
- успостављање система дистрибуције и продаје научних публикација путем комисионих уговора са књижарама
- успостављање уређеног и технолошки савременог on-line приступа научном издаваштву Факултета путем новог сајта Факултета
- успостављање on-line електронског управљања научним скуповима и округлим столовима
- наставак подршке учешћу истраживача на научним скуповима (путем плаћеног одсуства и финансијске подршке)
- унапређење система подршке публикавању у часописима, нарочито часописима међународног значаја ревидирањем аката у правцу публикавања радова са једним аутором или мањим бројем коаутора
- формирање позиције за суфинансирање научних пројеката у финансијском плану Факултета
- увећање позиције за набавку опреме за научноистраживачки рад и научно-стручне литературе у финансијском плану Факултета

Показатељи ефекта:

- број научноистраживачких пројеката којима координира Факултет
- број научноистраживачких пројеката на којима Факултет учествује
- увећан проценат истраживача ангажованих на пројектима
- успостављени електронски системи уређивања часописа и зборника Факултета
- успостављени електронски системи организовања научних скупова
- успостављен нови сајт Факултета
- повећане оцене транспарентности уређивања часописа Факултета у библиометријским извештајима
- број комерцијализованих публикација Факултета кроз дистрибутивну мрежу
- увећана цитираност часописа и публикација Факултета
- број база које индексирају часописе Факултета
- допуњена и измењена акта о подршци публикавању у елитним часописима

- успостављен буџет за научноистраживачке пројекте из сопствених средстава Факултета
- усвојеним актима Факултета препоручен проценат заступљености истраживача Факултета у пројектима које Факултет координира и суфинансира (најмање 50 процената)
- увећан буџет за набавку опреме и литературе

РЕЛЕВАНТНОСТ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА

У погледу релевантности научноистраживачког рада, циљеви Факултета су:

- интеграција и интердисциплинарност истраживања
- применљивост истраживања и веза са наставом
- сарадња са привредом
- промоција научноистраживачког рада Факултета

Како је већ наведено, Факултет ће настојати да научноистраживачким радом афирмише вредности хуманистичких наука и њихову позицију у српском друштву као својеврсног друштвено-културног коректива научно-технолошког.

Факултет ће, међутим, наставити настојања да се, поштујући и промовишући интегритет властитих области истраживања, укључи у интердисциплинарна истраживања, а нарочито да увећа интегрисаност истраживања између властитих области истраживања (на пример, језика и књижевности, књижевних и музиколошких истраживања, и слично).

У периоду 2016-2020, Факултет ће настојати да усмери истраживачке процесе ка примењеним истраживањима, у границама интегритета хуманистичке области. Имајући у виду напомене у Извештају о самовредновању и о спољњој провери квалитета, потребно је нарочито увезати наставу и науку: експерименталне наставне пројекте истраживати и тако преводити у научне, а истраживања усмерити ка питањима релевантним за унапређење одређених наставних процеса.

Осим тога, Факултет ће наставити настојања да се укључује у истраживања технолошког и информатичког усмерења тамо где је то могуће (машинско превођење, израда софтвера за подршку преводиоцима, истраживања употребе технолошких средстава у филолошкој истраживачкој и радној пракси, и слично).

У овом смислу, Факултет ће наставити и настојати да прошири сарадњу са привредним организацијама, нарочито оним које са баве производњом наведених софтвера, њиховим

усавршавањем и тестирањем, а затим и локализацијом софтвера уопште. Такође, Факултет ће настојати да одређена истраживања усмери тако да буду занимљива и другим привредним субјектима у погледу њихове промоције или реорганизације.

Факултет ће у наредном периоду настојати да унапреди активности на промовисању научноистраживачког рада и резултата Факултета, те да успостави бољу повезаност са електронским медијима, већу заступљеност на интернету.

Инструменти:

- усмеравање руководиоца пројеката ка интегришућим и интердисциплинарним темама истраживања
- усмеравање руководиоца пројеката ка темама потенцијално занимљивим привредним субјектима у погледу њихове промоције или реорганизације
- давањем предности примењеним истраживањима кад су у питању пројекти које суфинансира Факултет
- давање предности примењеним истраживањима и нарочито истраживањима које интегришу наставне и научне процесе (у оба смера) кад су у питању пројекти које финансира Факултет
- наставак и проширење постојеће сарадње са компатибилним привредним организацијама
- успостављање одговарајућих промотивних секција новог, технолошки савременог сајта Факултета
- увећање присутности у електронским медијима упућивањем позива за присуствовање научним догађајима (скуповима, округлим столовима, промоцијама монографија, часописа, итд)
- производња властитих електронских промотивних и архивских материјала
- формирање властите медијске архиве

Показатељи успешности:

- усмереност истраживачког рада, а нарочито пројеката, према интердисциплинарним темама истраживања
- усмереност истраживачког рада, а нарочито пројеката, према интердисциплинарним темама истраживања
- усвојеним актима Факултета регулисано приоритетно поступање са предлозима пројеката које суфинансира или финансира Факултет, а који су усмерени као интердисциплинарним и примењеним истраживањима, а нарочито истраживањима која увезују наставне и научне процесе
- уговори о сарадњи са привредним организацијама

- успостављање ПР службе Факултета која би се посебно бавила промовисањем научноистраживачког рада и рада Факултета у целини и, производњом промотивних и медијских материјала, њиховим архивирањем и координацијом промотивних активности
- успостављање технолошки савремених промотивних секција на новом сајту Факултета
- усвојеним актима Факултета регулисана обавеза медијске присутности и медијског архивирања научноистраживачких и других релевантних активности

ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЈА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА

Факултет планира наставак и унапређење постојећих активности у области интернационализације научноистраживачког рада:

- наставак коорганизације научних скупова са међународним партнерима
- наставак укључивања запослених страних држављана у научноистраживачке активности, нарочито кад је реч о научном публикавању, научним скуповима и пројектима
- повећање степена међународног присуства у уређивачким и рецензентским одборима научних публикација
- успостављање међународног научног суиздаваштва
- укључивање у међународне научне пројекте
- повећање броја истраживачких мобилности
- наставак мобилности запослених уопште
- увећање броја мобилности запослених на партнерским институцијама ка Факултету
- повећање броја страних студената докторских студија (курсеви на енглеском, модификација интеринституционалних уговора)
- успостављање и унапређење рада канцеларије за међународну сарадњу и пројекте

Са више од двадесет билатералних уговора о сарадњи потписаних у претходних десет година, и са више од петнаест потписаних Еразмус+ уговора у последње две године, Факултет има развијену међународну сарадњу у свим областима, укључујући и научноистраживачки рад. Факултет планира да настави рад на успостављању нових уговора о сарадњи, али и да се посвети анализи резултата примене постојећих уговора у циљу њиховог унапређења или унапређења ефикасности њиховог спровођења, као и у циљу повећања обима и квалитета мобилности.

У том смислу, Факултет планира да повећа број мобилности особља и студената, нарочито студената докторских студија, с обзиром на то да је у претходном периоду било више мобилности са Факултета ка другим институцијама.

У протеклих десет година, Факултет је организовао десет међународних научних скупова, а само у претходних пет година био коорганизатор још четири међународне научне конференције, од којих је трима био и домаћин. Факултет планира да настави успешну међународну научну сарадњу на плану организације свог годишњег међународног научног скупа *Српски језик, књижевност, уметност*, као и сарадњу на заједничкој организацији научних скупова са међународним партнерима.

Уредништва и рецензентске одборе часописа и свих научних публикација Факултета већ карактерише значајна заступљеност међународних научника. Факултет планира да у циљу повећања квалитета у наредном периоду додатно повећа међународно присуство у уређивачким и рецензентским одборима својим научних публикација, преко минималних стандарда прописаним актима надлежног министарства.

Факултет је у претходне 4 године радио на три апликације за међународне научне пројекте програма Хоризонт2020, а последња апликација добила је високе оцене рецензената (14.5 од 15). С обзиром на мали број тема у областима Факултета и с обзиром на мале индикативне буџете таквих позива (што значи мањи број финансираних пројеката, односно тежу пролазност), Факултет ово ангажовање сматра успехом, нарочито у контексту других филолошких факултета у Србији. Претходно ангажовање донело је много искуства које Факултет планира да преточи у успешно прикључивање неком од пројеката овог престижног програма.

Факултет планира да, у складу са кадровско-финансијским могућностима, оформи актима предвиђену канцеларију за међународне пројекте и сарадњу, како би се административно и промотивно подржала и унапредила интернационализација научноистраживачког рада Факултета и рад Факултета уопште.

Инструменти:

- успостављање нових уговора о међународној академској и научној сарадњи
- успостављање нових уговора о међународној мобилности
- модификација постојећих уговора (укључујући и интеринституционалне уговоре Еразмус+ програма) тако да омогуће већи обим и квалитет мобилности, нарочито у погледу омогућавања мобилности докторанада
- увођење нових програма докторских студија
- увођење понуде курсева на енглеском језику на програмима докторских студија Факултета

- увођење већег броја признатих међународних научника у уређивачке и рецензентске одборе научних публикација Факултета
- покретање пројеката међународног научног суиздаваштва
- формирање особља канцеларије за међународну сарадњу и пројекте, у складу са могућностима
- унапређење секције „за стране студенте” новог сајта Факултета

Показатељи успешности:

- број нових уговора о међународној академској и научној сарадњи
- број нових уговора о међународној мобилности
- број ревидираних и унапређених нових уговора о међународној сарадњи и међународној мобилности који обухватају докторанде
- број нових програма докторских студија
- број понуђених курсева на енглеском језику на програмима докторских студија Факултета и однос тог броја и броја курсева на српском језику
- релативна заступљеност признатих међународних научника у уређивачким и рецензентским одборима научних публикација Факултета
- број покренутих и реализованих пројеката међународног научног суиздаваштва
- формирано особље канцеларије за међународну сарадњу и пројекте
- унапређена секције „за стране студенте” новог сајта Факултета

Председник Наставно-научно-уметничког већа
декан Радомир Томић, редовни професор